

Průmyslová produkce a očekávaný vývoj v ČR

Předstihové indikátory v České republice, ale i v okolním světě, pokračují v umazávání předešlých ztrát. Již před propuknutím pandemie koronaviru tuzemská průmyslová výroba klesala řadu měsíců. Následně byla řada sektorů ekonomiky „vypnuta“, nicméně v současné době je již většina omezení zrušena, či znatelně zmírněna. To platí nejen pro tuzemskou ekonomiku, ale i pro naše hlavní obchodní partnery. Předstihové indikátory tak opisují písmeno „V“, což signalizuje, že po strmém propadu výroby by mělo dojít k jejímu rychlému oživení.

Připomeňme, že celková průmyslové produkce v dubnu, zejména v důsledku uzavírky závodů na výrobu automobilů, meziměsíčně klesla o 23,4 % a meziročně o 33,7 %, což znamená nejstrmější pokles minimálně od ledna 2001. Nové průmyslové zakázky vykázaly velmi významný pokles (o 42,0 %), taktéž nejstrmější minimálně od ledna 2001.

Na druhou stranu přicházejí z ekonomiky i mírně pozitivní zprávy. Dle údajů automobilové asociace AutoSAP se výroba v tomto odvětví pomalu rozbíhá. V květnu došlo ke zmírnění meziročního poklesu výroby osobních a lehkých užitkových vozů na 53 % z dubnových 88,5 %, což představuje 326% meziměsíční nárůst.

Rovněž předstihové indikátory nákupních manažerů (PMI) v tuzemském průmyslu vlivem postupně se uvolňujících restriktivních opatření v ekonomice přerušily svůj propad a v květnu nepatrně rostly. Přesto jejich hodnoty jsou stále značně pod hodnotou 50, jež odděluje převažující optimistická očekávání od těch pesimistických. Index PMI vzrostl z dubnových 35,1 bodu na 39,6 v květnu. Lze očekávat, že postupné zlepšování situace v českém zpracovatelském průmyslu bude pokračovat i v červnu.

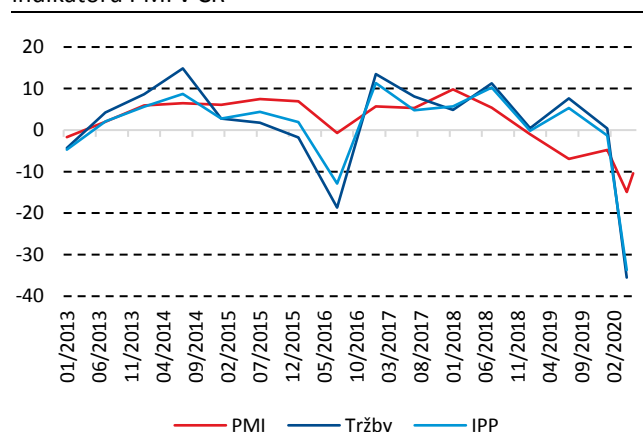
V tom nás utvrzují tento týden zveřejněné PMI indikátory v eurozóně za červem. Index PMI ve zpracovatelském průmyslu narostl na 46,9 bodů, což představuje nejvyšší hodnotu za poslední čtyři měsíce, z květnových 39,4. I nadále dochází v podnikatelském sektoru k propouštění, jeho intenzita se však v červnu dále snížila. Menší pokles byl zaznamenán i u nových objednávek a zásob. Dosavadní vývoj předstihových indikátorů signalizuje, že HDP eurozóny v letošním roce klesne o 8 %. Ačkoli oživení může nastat již ve 3. čtvrtletí 2020, podle PMI bude pomalé a návrat k předkrizovým úrovním HDP může trvat až tři roky.

Tento týden zveřejněné indikátory důvěry ČSÚ ukazují na smíšený vývoj. Zatímco důvěra spotřebitelů v červnu rostla, podnikatelské důvěra naopak klesla. Důvěra tuzemských spotřebitelů vzrostla na 93,3 z 91,9 v květnu, stále však zůstává pod hranicí 100 bodů, značí převahu pozitivních očekávání. U spotřebitelů převládají obavy z růstu cen a nezaměstnanosti. Červnový indikátor důvěry podnikatelů poklesl o 2,9 bodu na 70,0, což byla nejnižší hodnota od února 2009. Podnikatelé zhoršili svá očekávání ohledně vývoje v tuzemském průmyslu na následující tři měsíce, zatímco očekávaný vývoj na následujících šest měsíců zůstal stejný jako v minulém šetření.

Z výše uvedeného plyne, že česká ekonomika se recesi v roce 2020 nevyhne, nicméně řada relevantních ukazatelů již přinejmenším meziměsíčně roste, jinými slovy pokles se zpomaluje. Pozitivní zprávou je růst spotřebitelské důvěry a menší pokles v eurozóně.

Zdroj: ČSÚ, Česká spořitelna, MPO

Vývoj průmyslové produkce (IPP), tržeb a předstihového indikátoru PMI v ČR

Zdroj: ČSÚ, graf MPO

Z DOMOVA

Opatření přijatá na podporu ekonomiky kvůli koronaviru vyšla na 1,15 bilionu korun

Celková přijatá opatření na podporu ekonomiky v souvislosti s dopady šíření koronaviru aktuálně činí zhruba 1,15 bilionu korun, tedy 20,8 procenta hrubého domácího produktu. Vyplývá to z aktualizovaného přehledu k 10. červnu, o kterém ve středu na setkání organizovaném Lidovými novinami informovala ministryně financí Alena Schillerová. Někteří ekonomové vyčíslenu podporu kritizují nebo zpochybňují.

Stát podle Schillerové k 22. červnu poskytl pomoc v souvislosti s pandemií za 88,4 miliardy korun. Přímá pomoc občanům a firmám činila 56,7 miliardy korun, další výdaje z vládní rozpočtové rezervy 16,4 miliardy korun a objem u podpořených úvěrů je 15,3 miliardy korun. Tato data bude MF zveřejňovat pravidelně vždy s měsíčními výsledky státního rozpočtu.

Schillerová ve středu také zopakovala, že si Česko v objemu pomoci nevede ve srovnání s dalšími státy špatně.

Hlavní ekonom Patria Finance Jan Bureš už dříve upozornil na to, že 15,4 procenta HDP ve formě státních záruk za úvěry je z říše snů. "I když programy Covid 3 a Covid plus budou fungovat hladce, úvěry v celkovém objemu přes 800 miliard korun opravdu letos nevidíme," uvedl. Podle údajů ČNB přitom bylo k 12. červnu například vyčerpáno z programu Covid III 17 milionů korun. Žádostí bylo schváleno za 143 milionů korun a přijatých žádostí za 11,9 miliardy korun. Záruční kapacita programu Covid III je 500 miliard korun.

Dlouhodobě také vládu za pomalé poskytování pomoci ekonomice kritizuje hlavní ekonomka Raiffeisenbank Helena Horská. Podle ní je slibovaná vládní pomoc české ekonomice mnohonásobně vyšší než reálná pomoc.

Zdroj: www.ihned.cz

Pokles ekonomiky bude asi větší než odhady z dubna

Pokles české ekonomiky bude letos zřejmě větší, než odhadovalo ministerstvo financí v poslední dubnové prognóze. V ní úřad počítá s poklesem o 5,6 procenta, prohlásila ve středu také Schillerová. Konkrétní údaje neuváděla. Dodala ale, že odhad OECD ohledně poklesu české ekonomiky o 9,6 procenta považuje za "hodně černý scénář".

Zároveň ministryně informovala, že její úřad zveřejní další makroekonomickou prognózu později, a to až 10. srpna. Úřad chce totiž počkat například na podrobnější údaje o vývoji české i evropské ekonomiky nebo mít dlouhodobější údaje o vývoji státního rozpočtu.

Za standardních podmínek by mělo MF zveřejnit novou prognózu v červenci. "Odmítla

jsem, abychom nyní dělali makroekonomickou predikci, protože by to bylo velmi nepřesné číslo a pro nás je stále tolik neznámých. Proto jsme se rozhodli, že to svážeme až s přípravou rozpočtu na rok 2021. Přece jen odhady MF mají určitou váhu," uvedla ministryně.

Jen dodejme, že dle prof. Švejnara bude propad české ekonomiky v letošním roce vyšší, než se všeobecně odhaduje, a bude činit 7,5 až osm procent HDP.

Zdroj: www.ihned.cz, www.lidovky.cz

Rada ČNB ponechala úrokové sazby beze změny

Bankovní rada České národní banky ve středu ponechala úrokové sazby beze změny. Základní úroková sazba, od níž se odvíjí úročení komerčních úvěrů, tak zůstává na 0,25 procenta. Informovala o tom mluvčí centrální banky Markéta Fišerová. Důvodem je podle analytiků mimo jiné to, že podle dosavadních dat se vyvíjí ekonomika relativně v souladu s květnovou prognózou ČNB.

Zdroj: www.lidovky.cz

ZE ZAHRANIČÍ

Propad světového obchodu nebude tak dramatický, jak se čekalo

Nejčernější scénář Světové obchodní organizace (WTO), který pro letošní rok proklamoval až třetinový propad globálního obchodu se zbožím, se nenaplní. Ve druhém čtvrtletí světový obchod podle předběžných odhadů organizace meziročně klesl „jen“ o 18,5 procenta, a to zejména díky rychlé reakci vlád, píše Reuters.

WTO v dubnu prognózovala, že světový obchod kvůli pandemii letos klesne o 13 až 32 procent. Na příští rok pak předpovídala růst o 21 až 24 procent. Aktualizovaná data ale organizace neposkytla, podotýká agentura Reuters. Šéf WTO Roberto Azevedo poznamenal, že vlády reagovaly rychleji než za krize v letech 2008 až 2009. Podpora příjmů také povzbudila spotřebitele, aby dál utráceli. Některá odvětví, například automobilový průmysl, prudce propadla, zatímco jiná, jako je elektronika, si vedla dobře. Pokud bude světový obchod se zbožím růst tempem 2,5 procenta za kvartál, mohla by se naplnit optimistická prognóza celoročního poklesu o 13 procenta. I tento vývoj by ale překonal dopady finanční krize z roku 2009, kdy se obchod snížil o 12,5 procenta.

Zdroj: www.e15.cz

Spotřebitelská nálada v Německu roste

Nálada mezi německými spotřebiteli se pozvolna zlepšuje, tak praví červencové výsledky průzkumu společnosti GfK. Hodnoty vzrostly již podruhé v řadě, a to jak v rámci složky ekonomických, tak příjmových očekávání. Celkový ukazatel spotřebitelské

důvěry pro červenec dosáhl -9,6 bodů, když o měsíc dříve činil -18,6 bodů. Jak pak ukazují níže přiložený graf, stále prší, ale bouřka již ustupuje.

Hlavním důvodem rostoucího optimismu je především postupné otevírání německé ekonomiky, a tedy návrat společnosti do „běžných kolejí“. K lepší náladě přispívají rovněž fiskální stimuly vlády, jako je například dočasné snížení daně z přidané hodnoty. Na druhé straně je však třeba zmínit, že situace zůstává velmi komplikovaná, když významnou roli sehrává nejistota, která pramení ze samotného vývoje nákazy, ale také z budoucího vývoje míry nezaměstnanosti.

Zdroj: Česká spořitelna

Ropa se vzpamatovala z nejhoršího

Ropa se odrazila ode dna, ceny už několik týdnů rostou. Další vývoj je ale nejistý, a i když se nenaplní žádné z černých scénářů, do konce roku se cena přiblíží nanejvýš k 50 dolarům za barel. Před dvěma měsíci byla ropa „dole“. Brent se poprvé za 18 let ocitl pod 20 dolary za barel. Za dodávky americké ropy WTI dokonce odběratelé krátce od dodavatelů inkasovali peníze, protože v zásobních komoditách rychle docházelo místo a produkce vysoce převyšovala aktuální poptávku. Současnou optikou se zdá, že šlo jen o malou epizodku. Na vině byl především propad poptávky z Číny a krátká, leč intenzivní cenová válka mezi Saúdskou Arábií a Ruskem. Hluboký pokles cen následně přivedl obě strany k jednacímu stolu, výsledkem rozhovorů bylo historicky největší snížení produkce ropy. To spolu s postupným otevíráním ekonomik po celém světě nastartovalo opětovný růst cen. Poptávka v Číně je podle oficiálních dat na úrovni z doby před propuknutím pandemie, opět roste zájem o černé zlato také ve Francii či Německu. Zatímco na konci března a začátku dubna byla poptávka 30 procent pod dlouhodobým průměrem, nyní je 10 až 15 procent pod obvyklou úrovní. Cena ropy Brent aktuálně přesahuje 42 dolarů za barel.

Zdroj: www.e15.cz

Prodeje vozidel v EU a Velké Británii za květen 2020 ztelně klesly

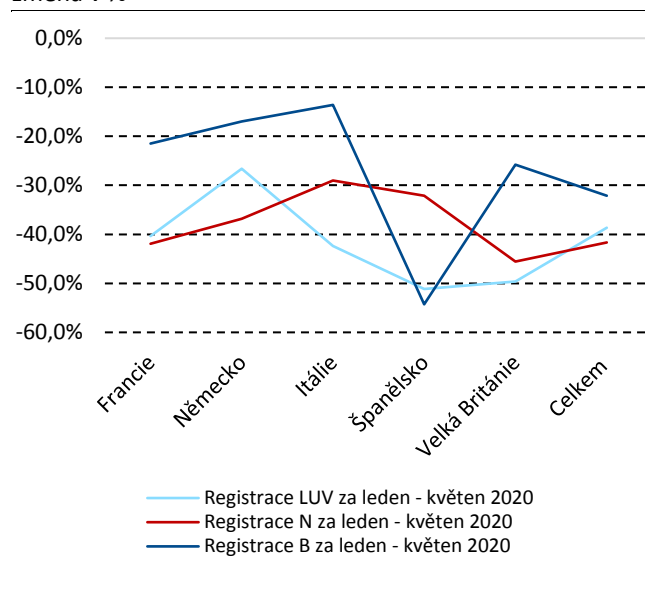
Evropská asociace výrobců vozidel zveřejnila statistiky za prodeje vozidel v EU + UK. Prodeje lehkých užitkových vozidel v květnu 2020 klesly na 100 145 (meziročně -46,4 %). Největší propad prodejů byl ve Velké Británii, kde meziročně registrace spadly o 74,1 %. Registrace těchto vozidel za období leden-květen 2020 se snížily na 556 774 ks (meziročně -38,7 %). Největší pokles vykázaly Francie (- 83 tis. ks), Velká Británie (- 77 tis. ks) a Španělsko (- 49 tis. ks).

Prodeje nákladních vozidel nad 16 tun v květnu klesly na 12 680 ks (meziročně -61,46 %). Registrace těchto vozidel za období leden-květen 2020 se snížily na 86 070 ks (-41,6 %). Největší pokles vykázaly Německo (-11 751 ks) Francie (-9 533 ks), Velká Británie 8 232 a Polsko (-6 626 ks).

U prodejů autobusů došlo v květnu také k výraznému propadu zájmu dopravců, nakoupili pouze 1 664 ks (meziročně -60,9 %). Za leden až květen klesly prodeje autobusů na 12 026 ks (meziročně -32,1 %). Největší propad zájmu o autobusy vykázaly Rumunsko (- 1 041 ks), Velká Británie (-660 ks), Polsko (- 590 ks).

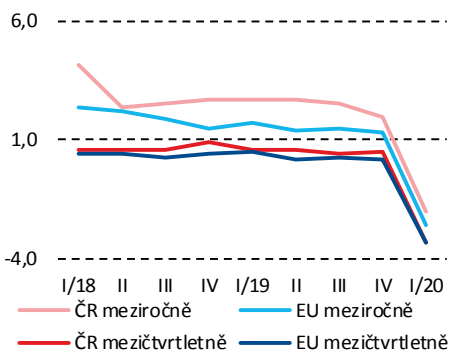
Zdroj: www.acea.be, MPO

Registrace LUV, N a B v EU + UK za leden až květen, mzr. změna v %

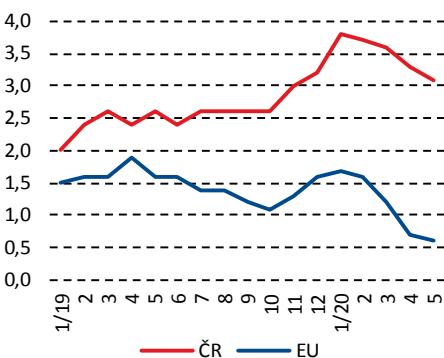

Makroekonomická situace v ČR a EU28

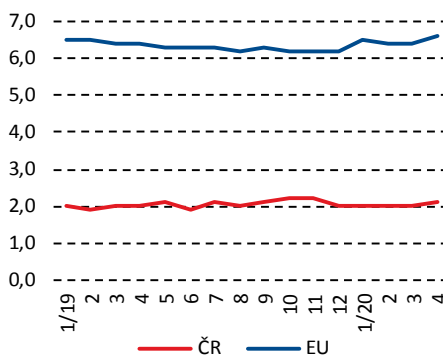
Reálný HDP, sezónně očištěný (%)

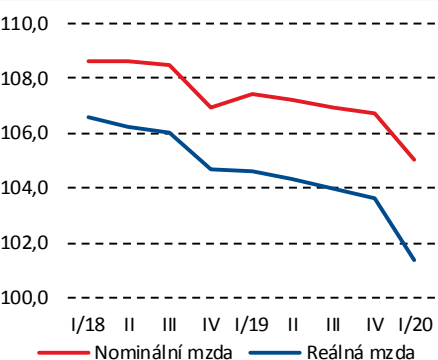
Harmonizovaný CPI (mzr. změna v %)

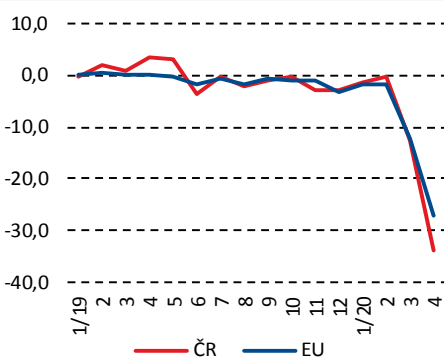
Míra nezaměstnanosti (%)

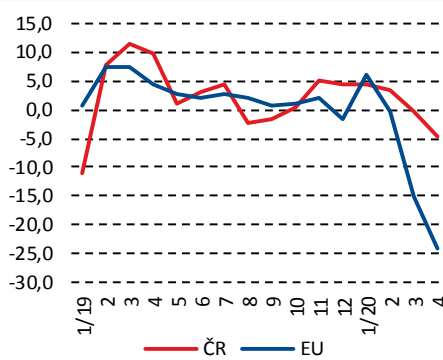
Mzdy (index, předchozí rok=100)

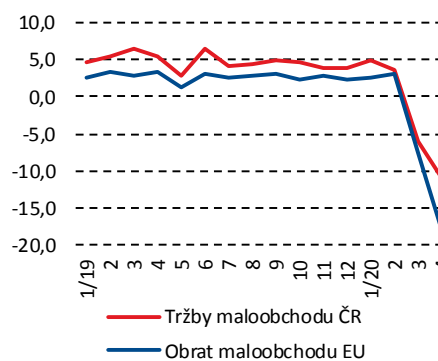
Průmyslová prod. (mzr. zm. v %, kal. oč.)

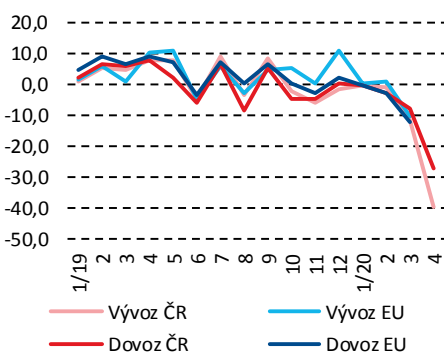
Stavební produkce (mzr. zm. v %, kal. oč.)

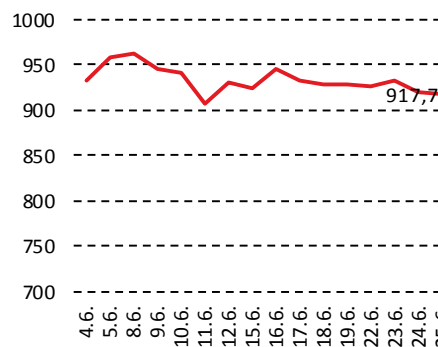
Maloobchod (mzr. změna v %)

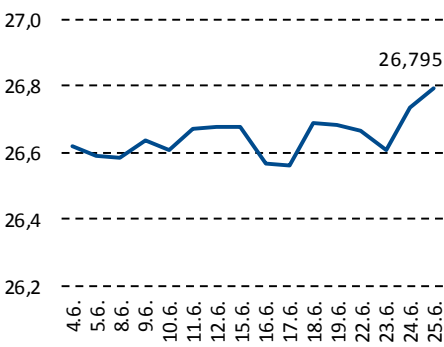
Zahraníční obchod se zbožím (mzr. změna v %)

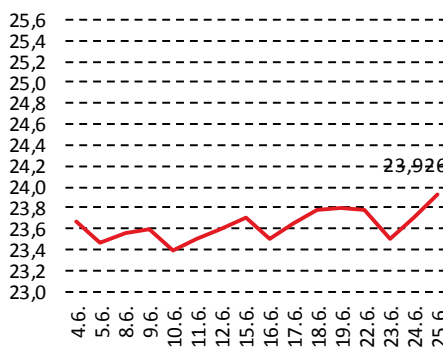
Index PX

Nominální kurz CZK/EUR

Nominální kurz CZK/USD

Zdroje: Eurostat, ČSÚ, BCPP, ČNB, grafy MPO